

Sergej Kraigher in Miran Goslar na obisku v Iskri

V petek, 16. aprila dopoldne sta bila na obisku v Iskra Commerce predsednik skupščine SRS Sergej Kraigher in predsednik republiškega zbora Miran Goslar, ki sta se v skoraj tri in pol urnem razgovoru s predstavniki ISKRA Commerce, delovnih organizacij ZP in predstavniki družbeno-političnih organizacij in vodstva ZP podrobneje seznanila z ustrojem Iskre in odnosi, ki vladajo na relaciji tovarne ZP in Iskra Commerce.

Vsoka gosta je najprej pozdravil predsednik delavskega sveta Iskra Commerce Julij Novljan in po pozdravu na-

prosil glavnega direktorja Iskra Commerce Metoda Rotarja, da je podal uvodno informacijo o organizaciji in

funkciji Iskra Commerce ter o združenem podjetju Iskra, njegovih dosedanjih rezultatih in predvideni rasti v prihodnjih petih letih. Metod Rotar je nato zares izčrpno predsedniku Sergeju Kraigherju pojasnil vlogo Iskra Commerce, ki ima in bo še zlasti v naslednjem obdobju imela dovolj dela in prizadevanj, če bo hotela plasirati za predvidenih 500 milijard starih dinarjev izdelkov Iskrih tovarn na domačem in tujih tržiščih, pri čemer naj bi izvoz v letu 1975 narasel že na 100 milijonov dolarjev.

Nadalje je glavni direktor Iskra Commerce poudaril zlasti pomembno ekspanzijo Iskre na področju telekomunikacij, kjer ima Iskra močne poslovne partnerje in odjemalce v PTT, ŽTP in JLA. Hkrati je gostoma pojasnil tudi branžno ureditev organizacije Iskra Commerce in povedal, da je Iskra Commerce v svojem desetletnem delovanju dovolj jasno izpričala opravičenost svojega obstoja kot trgovska organizacija v okviru ZP. Prav njeni dosednji poslovni rezultati vplivajo na to, da znotraj združenega podjetja vse bolj ble-

do nekdanja trenja med delovnimi organizacijami ZP, kar kaže, da se vedno bolj utrjuje zaupanje delovnih organizacij ZP do Iskra Commerce.

Po vseh teh informacijah je nato predsednik skupščine Sergej Kraigher postavil nekatera tehtna in konkretna vprašanja. Zanimala ga je na primer med drugim tudi organizacija poslovnih odnosov med tovarnami ZP in Iskra Commerce, kako je z akumulacijo, ki jo posamezna organizacija združenega podjetja Iskra doseže s svojo proizvodnjo, kako s proizvodnimi programi in podobno.

Prisotni predstavniki ZP in posameznih organizacij so na postavljena vprašanja odgovorili s tem, da je delovnim organizacijam združenega podjetja Iskra po statutarnih določilih dano na voljo, da svoje izdelke prodajajo same, ali prek trgovske organizacije Iskra Commerce kot specializirane organizacije, ki si je v državi pa tudi v svetu že razvila učinkovito prodajno in predstavniško mrežo, s katero omogoča vedno večji prodor Iskre in njenih izdelkov. Statut združenega podjetja pa delovne organizacije obvezuje, da v vseh izvoznih poslih poslušajo izključno prek Iskra Commerce. Nadalje so predstavniki Iskre seznanili predsednika skupščine s tem, da vsi poslovni odnosi med delovnimi organizacijami ZP Iskra in med Iskra Commerce temeljijo na obveznostih po medsebojnih letnih in dolgoročnih pogodbah, ki delovnim organizacijam ob upoštevanju njihovih zmogljivosti in potreb, oz. možnosti plasmana izdelkov s strani Iskra Commerce regulirajo višino proizvodnje in celotni poslovni cikel med organizacijo in Iskra Commerce.

Predsednik republiškega zbora Miran Goslar se je nato zanimal, če je med prisotnimi kateri izmed predstavnikov organizacije, ki svoje domače prodaje ne vodi prek Iskra Commerce. Na to vprašanje je podrobneje odgovoril gostoma direktor tovarne elementov za elektroniko, ki po svoji specifičnosti domačo prodajo svojih izdelkov vodi sama. Ing. Vladimir Klavs je pri tem navedel vse razloge, ki so narekovali doslej tak-

Vsak narod, če ceni svojo zgodovino, ki v tokovih časa vedno objektivno zariše dobo in ljudi, se ob jubilejih s posebnim odnosom obrača do velikih dni in dogodkov, ki s svojo zgodovinsko pomembnostjo odkrivajo čas usodnih preizkušenj pred katere so postavljeni posamezniki in narod kot celota.

Tudi naš narod je že večkrat, odkar domuje na slovenskih tleh, doživel in preživel čas, ko je moral zbrati svoje elementarne moči in kljubovati silam, ki so ogrožale njegov obstoj.

Zaradi tega tudi naš narod ceni svojo zgodovino in dejanja, s katerimi si je v odločilnih trenutkih zagotovil ohranitev svoje nacionalnosti, kulture, svobode in domovine. Taka dejanja vedno puščajo globoko sled v zavesti ljudi in naroda; ostanejo del spoznanj, ki jih ne pokrije koprena časa.

Letos mineva 30 let, odkar se je sredi vojnega požara slovenski narod z ostalimi našimi narodi odločil za upor. Sledil je klicu komunistične partije in združil svoje moči pod zastavo Osvobodilne fronte, ki je bila osnovana 27. aprila 1941. 27. april — dan ustanovitve osvobodilne fronte je tako vstopil v našo zgodovino, saj pomeni združitev vseh upornih, poštenih in svobodnomislečnih ljudi, ki so sprejeli upor in boj z jasnim ciljem, da si kljub žrtvam utrejo pot v svobodno življenje in zagotovijo pravice, ki jih ima vsak svoboden rod. Slovenski narod je bil v tistih zgodovinskih dneh resnično združen in zato sposoben, da organizira in vodi narodno-osvobodilni boj in vzporedno razvija politično oblast na novih osnovah. V tem je tudi zgodovinska vloga Osvobodilne fronte slovenskega naroda.

Prav je, da se ob 30. obletnici ustanovitve OF spomnimo na to. Predvsem je prav, da se tega spominja naš mladi rod, ki stopa v življenje svoboden in prost vseh spon. Vedeti mora, da je vsak posameznik in tudi vsak narod v življenju postavljen pred usodne odločitve. Takrat mora vedeti kam mora usmeriti korak in kam svoja hotenja.

PRESEDNIK TITO:

Več besed delavcem

Predsednik republike Tito se je 17. aprila udeležil sestanka nižkega političnega aktiva. V svojem govoru je glede bližnjega II. kongresa jugoslovanskih samoupravljalcev med drugim dejal:

»Pričakujem, da bo na kongresu precej ostrih besed in kritik, toda vaši delegati bodo lahko govorili o zelo poučnih izkušnjah. Kakor veste,« je nadaljeval predsednik Tito, »bomo kmalu sprejemali amandmaje, med katerimi je posebno važen 22. amandma, ki govori o samoupravljanju in proizvajalcih. Zato je pomembno, da o tem spregovori tudi kongres samoupravljalcev.

V naših največjih mestih, v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani in drugje bi moral bolj priti do izraza delavski razred in njegov vpliv. Slišati bi bilo treba glas delavskega razreda pri ustvarjanju socialističnega duha, da bi onemogočili škodljiv vpliv razrednih sovražnikov in drugih nasprotnikov našega samoupravnega socialističnega sistema.«

Predsednik DS ISKRA COMMERCE pozdravlja predsednika skupščine SRS Sergeja Kraigherja

(Dalje na 2. strani)

Sergej Kraigher in Miran Goslar na obisku v Iskri

(nadalj. s 1. strani)

šen koncept lastne prodaje, vendar pa je menil, da bo prihodnost najbrže na tem področju tudi zahtevala, da se bo tovarna elementov za elektroniko vezala na prodajo svojih elementov prek Iskra Commerce.

V nadaljevanju razgovora so predstavniki Iskre seznanili predsednika skupščine SRS in predsednika republiškega zbora s tem, kako Iskra sodeluje pri pripravi družbenega dogovora o delitvi dohodka in osebnih dohodkov v branži elektroindustrije Slovenije. Prav tako so ju seznanili tudi s težnjo, da bi znotraj združenega podjetja Iskra čimprej sprejeli samoupravni sporazum in z njim čimbolj poenotili in vskladili nagrajevanje zaposlenih.

Pred koncem dokaj dolgega, a plodnega in živahnega razgovora s predstavniki Iskre, se je predsednik skupščine Sergej Kraigher pomudil še ob osnutku novega statuta združenega podjetja Iskra, ki ga je dobil v pogled. Menil je,

da v tem osnutku, čeprav razvoj samoupravljanja gre v smeri decentralizacije, ni govora o vlogi, pravicah in dolžnostih proizvajalca, delovnega človeka v organizacijah združenega dela. V pogovoru o tem vprašanju pa se je potem izkazalo, da vse to zajemajo statuti delovnih organizacij ZP Iskra, medtem ko sam statut ZP precizira predvsem pristojnosti in dolžnosti na ravni delovne organizacije — združeno podjetje.

Ob obisku predsednika Sergeja Kraigherja in Mirana Goslarja so na Iskra Commerce pripravili tudi manjšo, vendar lepo urejeno priložnostno razstavo naših najnovejših proizvodnih dosežkov, katero sta si gosta z zanimanjem ogledala.

Predstavniki Iskre so se gostoma zahvalili za obisk, ki bo nedvomno zelo koristen in izrazili upanje, da bo predsednik Kraigher kljub svoji prezaoptiranosti, le še kdaj prišel na razgovor o Iskri, njenem delu in načrtih za prihodnost.

Na II. kongresu samoupravljalcev bosta razpravljala dva delegata iz Iskre

Delegati za II. kongres samoupravljalcev iz Iskre — njihova imena smo objavili zadnjič, so se 14. t. m. pri generalnem direktorju vnovič sestali s predstavniki družbeno-političnih organizacij in samoupravnih organov ZP ISKRA. Pogovorili so se o nekaterih pomembnih vprašanjih v zvezi s pripravami na bližnji kongres samoupravljalcev.

Pred kongresom, ki se bo v Sarajevu začel 5. maja, se bodo naši delegati najbrže sestali in tako temeljito pripravljeno odšli na kongres.

Nadalje so se na tem stanku domenili, da bosta dva izmed naših delegatov na kongresu v Sarajevu razpravljala v okviru predvidenih komisij. Delegat iz Iskra Commerce Julij Novljan, bo na kongresu razpravljal o temi: »Kaj v našem gospodarskem sistemu ovira integracijske procese«, delegat iz tovarne avtoelektričnih izdelkov v Novi Gorici Humbert Slejko pa bo v drugi komisiji razpravljal o temi: »O problemih samoupravljanja in organizacije dela v integriranih podjetjih«.

Ocena dela organov upravljanja ZP v pretekli mandatni dobi

Če ocenjujem delo organov upravljanja, zlasti delavskega sveta ZP, menim, da je bila udeležba na zasedanjih kar v redu, zdi pa se mi, da je bila premajhna koordinacija in premajhna povezava med delom organov upravljanja ZP in organov upravljanja organizacij v sestavi ZP. To povezovali bi morali vsekakor v naslednji mandatni dobi vpeljati, zlasti z občasnimi sestanki s predsedniki delavskih svetov naših organizacij in predstavniki družbeno-političnih organizacij. Prav tako bi bila v določenih primerih zaželjena večja angažiranost članov DS ZP pri reševanju problemov, ki se pojavljajo na DS ZP ali pa tudi ob drugih priložnostih pri delu v združenem podjetju.

Člani DS ZP bi morali seznanjati organe upravljanja v svojih organizacijah s problematiko, ki jo obravnava

Lansko poslovanje tovarne elektronskih naprav

V primerjavi z letom 1969 so bili glavni rezultati gospodarjenja tovarne elektronskih naprav v letu 1970 takile:

Elementi	(v 000 ND)		Indeks 1970/1969
	1969	1970	
Proizvodnja	31.749	33.566	105,7
Fakturirana realizacija	38.697	38.841	100,4
Porabljena sredstva	21.589	23.757	110,0
Dohodek	17.108	15.084	88,2
Pogodbene in zakon. obvez.	3.986	2.945	73,9
Osebnih dohodki	8.742	8.394	96,0
Ostanek dohodka (akumul.)	4.380	3.745	85,5
Povprečno štev. zaposlenih	390	398	102,1

V primerjavi s planom za leto 1970 pa je bila izvršitev za leto 1970 taka:

	(v 000 ND)		
	Plan 1970	Realizacija 1970	Indeks
Proizvodnja	38.288	33.566	87,7
Fakturirana realizacija	52.643	38.841	73,8
Osebnih dohodki (masa OD)	10.527	11.022	104,7
Ostanek dohodka	7.475	3.745	50,1
Število zaposlenih	405	398	98,3
Povprečni OD na zaposlenega (mesečni)	1.401,91	1.518,61	108,3

Čeprav je obseg proizvodnje, dosežen v letu 1970, najvišji odkar jih je »Tovarna elektronskih naprav« dosegla v dosedanjem obstoju, so strokovni in samoupravni organi tovarne temeljito analizirali poslovanje preteklega leta, s tem pa ugotovili glavna področja, kjer je treba poslovanje še izboljšati, da bomo uspešno izpolnjevali sicer trezno postavljeni gospodarski plan za leto 1971. Gospodarski plan za 1. 1971 predvideva proizvodnjo v vrednosti

42.180.000 ND ob povprečno približno 440 zaposlenih.

Faktorji, ki so najmočnejše vplivali na doseganje gospodarskega plana za leto 1970 so bili:

1. preskrba proizvodnje z materialom in nesinhrono pošiljanje materiala, zamujanje dobavnih rokov s strani dobaviteljev — vse to je zelo zavrlo izpolnjevanje proizvodnega plana.

Na tem področju moramo v naslednjem obdobju izboljšati kontakte z dobavitelji,

zahtevati terminsko vsklajanje in kompletne dobave in dobavitelje vezati s pogodabami.

Na »domačem terenu« pa prispevamo k sigurnejši preskrbi z materialom z uvedbo stroge planske discipline, z izboljšanjem povezave med prodajo, proizvodnjo in nabavo ter z izboljšanjem pregleda nad zalogami materiala, kjer si veliko obetamo od nadaljnega uvajanja strojne obdelave podatkov;

2. z zvečanjem obsega proizvodnje in prodaje v letu 1971 in naprej je vedno večji poudarek na komercialni dejavnosti tovarne. Nove komercialne prijeme zahteva tudi spremenjeni krog kupcev. V tej fazi se nam zdi koristna povezava z ISKRA Commerce za tisti del proizvodnje, ki je namenjena civilnemu trgu, oz. za artikole, ki zahtevajo široko obdelavo trga (UKV program) ali pa se prodajajo v okviru širših prodajnih projektov (telefonija).

V tem prvem letu, ki mora pokazati ekonomski interes za sodelovanje obeh partnerjev — tovarne in Iskra Commerce, pričakujemo od nove oblike komercialnega delovanja predvsem uspešno tržno analizo za leto ali dve naprej resno angažiranje na našem programu v kadrovskem smislu ter financiranje na področju dopolnilnega programa, kjer tovarna s svojimi specifičnostmi proizvajalne organizacije ne more biti tako uspešna kot specializirana organizacija — ISKRA Commerce.

Leto 1971 je v razvoju tovarne prehodno leto, ko pospešeno osvajamo novo branžo telefonije, pri čemer v tem letu ni mogoče realno planirati previsokega zvečanja proizvodnje, pač pa je poudarek v tem letu predvsem na konsolidaciji notranje organizacije tovarne, na pridobitvi finančnih sredstev za bodoči zvečan obseg poslovanja in na priučetvi oz. angažiranju kadrov.

Smo torej v položaju, ko moramo v vse našete dejavnosti vlagati znatna finančna sredstva, a proizvodnja, ki bi morala nositi ta vlaganja, šele nastaja.

Tak položaj nam seveda narekuje izredno pozornost predvsem na področju stroškov, kjer moramo z obsežnimi akcijami — med katerimi naštevamo predvsem zniževanje stroškov nabave, pregled in zniževanje nepotrebnih režijskih OD, budžetiranje splošnih stroškov po sektorjih in stroškovnih mestih — pridobiti tista finančna sredstva, ki bodo zagotovila uresničitev vseh začrtanih ciljev poslovanja, zajetih v gospodarskem in perspektivnem planu tovarne.

DOPIŠUJTE V ISKRO!

Predsednik DS ZP: ing. Zdravko Tekavec

Pred kongresom samoupravljalcev

Delegat Iskre, njihova ime na smo objavili zadnjič, smo naprosili, naj nam odgovorijo na dve naslednji vprašanji: 1. Kaj pričakujete od II. kongresa samoupravljalcev Jugoslavije in 2. Kako ocenjujete delavsko samoupravljanje v združenem podjetju Iskra.

Julij Novljan

Za današnje številko sta nam dva izmed njih, Julij Novljan iz ISKRA Commerce in Janez Čebulj iz ZZA, na zgornji vprašanji odgovorila naslednje:

Julij Novljan: Od kongresa samoupravljalcev ne pričakujem na področju samoupravljanja nobenih revolucionarnih sprememb. Tudi za problem, ki je v naši družbi najbolj sporen in se imenuje - odgovornost, verjetno ne bomo našli končne rešitve. O odgovornosti vodenja in samoupravljanja je bilo prelitega že veliko črnih, v glavnem pa smo ostali pri starem. Kadar poslovanje teče v redu, je to zasluga vseh, ko pa pride do težav, takrat odgovornega ni mogoče najti.

Dokler pa bomo o skupnih sredstvih odločali drugače kot o svojih, pa verjetno izboljšanja ni pričakovati. Tu ti trošenje iz rok v usta ali še čez to mero predstavlja pri nas splošen problem. Zivljenje brez rezerv pa zadaja skupnosti in posamezniku hude glavobole. Torej so problemi, po moji presoji, tako veliki, da ni pričakovati čudežnih rešitev od tega kongresa. Opravljeno pa bi bilo že precej dela, če bi vsaj rekli volku volk.

Janez Čebulj: Pričakujem, da bo kongres samoupravljalcev realno ocenil sedanjo stopnjo razvitosti našega samoupravljanja in ugotovil, ali je to na svoji sedanji stopnji sposobno rešiti vsaj pomembnejše konfliktna problema ter nakazati poti nadaljnega razvoja. Bojim pa se številnih in kompliciranih resolucij, ki so po dosedanji praksi največkrat ostale le deklaracije. Če bomo s to prakso lahko prekinili, potem bo kongres več kot uspešen.

Julij Novljan: Samoupravljanje v Iskri je po mojem mnenju dobro organizirano in daje najširše možnosti za razpravljanje in odločanje o vseh problemih. Samo delo organov pa je odvisno od ljudi, ki samoupravne organe sestavljajo. Zaradi organizacije združenega podjetja Iskra pa je pri odločanju delavski svet ZP v najslabšem položaju.

Janez Čebulj: Tega, o čemer tako radi kritiziramo navzven, doma največkrat ne vidimo. Prav gotovo je vrsta objektivnih razlogov, da marsikaterega skupnega problema nemoremo rešiti, menim pa, da so naši različni parcialni interesi še vedno, ali pa celo

čedalje bolj prevladujoči. Žal se za te parcialne interese pogostokrat preveč izkorišča delavsko samoupravljanje, premalo pa spoštujejo sklepi centralnih samoupravnih organov, ki naj bi enakopravno zastopali interese delovnih organizacij in celotnega ZP.

Janez Čebulj

Samoupravljanje - osnova nadaljnega razvoja

Republiška konferenca Zveze mladine Slovenije je organizirala 19. aprila v Ljubljani zborovanje mladih samoupravljalcev Slovenije. Pred drugim kongresom jugoslovanskih samoupravljalcev so mladi samoupravljalci združili svoja stališča glede dolgoročnega razvoja republike s posebnim oziranjem na samoupravljanje kot ene izmed najpomembnejših komponent nadaljnega razvoja naše družbe.

Predsednik CK ZKS Slovenije France Popit je v govoru o nekaterih aktualnih družbeno-političnih in ekonomskih vprašanjih poudaril, da razprave o nadaljnjih poteh jugoslovanske socialistične samoupravne skupnosti in široke priprave na II. kongres samoupravljalcev vodijo k istemu cilju - zagotoviti delovnemu človeku takšen položaj v celotnem političnem in ekonomskem sistemu, v katerem bo lahko suvereno odločal o pogojih svojega dela.

Tujega nočemo, svojega ne damo

Tovarna »Avtomatika« zaključuje obdobje sanacije. Rezultati naporov preteklih let, pravilna politika samoupravnih organov in volja celotnega kolektiva, so omogočili trdne temelje, na katerih želi vodstvo tovarne »Avtomatika« graditi in razvijati obstoječi in znani program tovarne.

Smo proizvajalci široko-potrošnih izdelkov, zabavne elektronike, akustike in nekaterih elementov. Dolžnost kolektiva tovarne »Avtomatike« je, da po svojih najboljših močeh ta program razvija in širi ter skuša najti tisto proizvodno obliko, ki bo optimalna v danih pogojih tržne orientacije gospodarstva.

Proizvodnja nekaterih naših artiklov, je prenehala že pred časom biti obrtniška, visokoserijski način dela pa zahteva modernizacijo, tako v mehanizaciji, kot v odnosih med ljudmi; in to tako znotraj tovarne »Avtomatika«, kakor tudi med organizaci-

jami ZP Iskra, ki so naši poslovni partnerji. Pri vseh artiklih se seveda proces organizacije danes še ni začel, dane pa so vse tehn.-ekonomske osnove ter pripravljene elaborati o rentabilnosti, ki čakajo samo ustreznega partnerja, s pomočjo katerega bi lahko finančno akcijo začeli. Tu smo, pripravljeno na razgovore, kot enakopraven partner, sicer nekoliko siromašen, pač pa zdrav kolektiv.

Pričeli smo v preteklem letu graditi prostore, namenjene tisti produkciji, ki je bila dolga leta nazaj pastorek. Želimo ji dati poudarek in mesto, ki ji pripada v Iskri. Končna finalizacija pomeni za Iskro vsakodnevno reklamo v pristnem kontaktu s potrošnikom. Pomeni pa tudi, da postaja Iskra potrošnik lastnih elementov, za katere smo pred leti zgradili mnoge tovarne in obrate.

Tu je še dovolj kruha za vse, ki se ne bojijo vsakodnevne težave, za vse, ki ljubijo aktivno življenje delavca, tehnika, inženirja, ekonomista in komercialista. Na dejanskem bojnem polju proizvodnje in komercialne naj se lomijo kopja sposobnih. Na konkretnih ekonomskih akcijah naj slone povezave med tovarnami in ostalimi organizacijami združenega podjetja. Moderna življenja ne trpi odlašanja, niti prenašanja odgovornosti. Moderna produkcija zahteva skrbne akcije komercialne. Tu se tudi mi v tovarni »Avtomatika«, v vrsti ostalih tovarnih združenega podjetja, v polni meri zavedamo svoje odgovornosti do programa, ki nam je zapupan, katerega želimo v polni meri v cilju in interesu Iskre izpolniti in razviti.

Andrej Pardubsky, dipl. ing.

Osnutek ustavnih amandmajev je v razpravi

Dne 29. marca 1971 je zbor narodov Zvezne skupščine sprejel osnutek ustavnih amandmajev. Na podlagi tega sklepa so bili osnutki ustavnih amandmajev dani v javno razpravo. Po zaključku seje zborov narodov bo ta razprava trajala do 15. maja 1971. Mnenja in predlogi iz javne razprave o osnutkih ustavnih amandmajev XX. do XL. naj se pošljejo do 15. maja skupni komisiji vseh zborov Zvezne skupščine za ustavna vprašanja. Sedaj se je začela javna razprava o enem izmed zelo pomembnih dokumentov za naš nadaljnji družbeno-politični razvoj. Naše glasilo bo v nekaj nadaljevanjih na kratko povzelo vsebino posameznih amandmajev zato, da se tudi naši delovni ljudje seznanijo z njihovo vsebino in tudi, da se bodo lahko aktivno vključili v razpravo.

Že ustava iz leta 1963 je poudarila načelo, da so republike osnovni nosilci državnih funkcij, razen pravic in dolžnosti, ki so z ustavo prenesene na federacijo. Na tej podlagi se je od leta 1963 razvijala samostojnost republik zlasti v političnih odnosih. Toda vrsta določb normativnega dela ustave je preprečevala razvoj samostojnosti in

državnosti republik, zlasti na področju ekonomskih odnosov in zakonodaje. Zaradi tega je bilo nujno omogočiti bistveno razširitev državnih političnih in ekonomskih ter samoupravnih funkcij republik in avtonomnih pokrajin v okviru njihove avtonomnosti, prav tako pa tudi njihovo osamosvajanje zlasti pri določanju in uresničevanju poli-

tike lastnega ekonomskega razvoja. V zvezi s tem je bilo potrebno, kot je rečeno v uvodu, zaradi popolnejšega uresničevanja enakopravnosti narodov in narodnosti ter krepite vloge funkcij in odgovornosti republik in avtonomnih pokrajin, ne le spremeniti nekatere določbe ustave o ekonomskih in političnih funkcijah federacije in republik ter o odnosih med organi federacije, republik in pokrajin, temveč je bilo potrebno izpeljati tudi ustrezne spremembe v zvezi z nadaljnjim razvojem družbeno-ekonomskih odnosov z namenom krepite družbenega položaja in vloge delavskega razreda in delovnega človeka. To daje nove elemente jugoslovanskega federalizma, v katerem se vrsta odnosov ne izraža

samo in predvsem prek državnih subjektov, t. j. prek organov federacije oziroma republik in pokrajin, temveč se izraža na samoupravni podlagi in prek aktivnosti samoupravnih subjektov.

Novi odnosi med federacijo, republikami in avtonomnimi pokrajinama se izražajo v tem, da se zagotavlja enakopravna udeležba in da se krepi odgovornost republik in avtonomnih pokrajin pri uresničevanju pravic in dolžnosti federacije prek zveznih organov. Republike in avtonomni pokrajini neposredno sodelujejo pri formiranju organov federacije ter pri določanju in izvajanju politike federacije. Ustava SFRJ dobiva značaj dogovora med republikami in avtonomnimi pokrajinama, akti organov federacije, s katerimi se določajo osnove družbenega plana Jugoslavije ali določa politika in sprejemajo ukrepi s katerimi se bistveno vpliva na ekonomski položaj in medsebojne odnose republik, avtonomnih pokrajin na pod-

ročju ekonomskih odnosov, pa se izdajajo na podlagi usklajenih stališč z republikami in pokrajinama, s čimer se vzpostavlja soodgovornost republik in avtonomnih pokrajin pri opravljanju ustreznih pravic in dolžnosti federacije na teh področjih.

S predloženimi ustavnimi amandmaji se razširja in krepi vloga republik in avtonomnih pokrajin tudi na področju mednarodnih odnosov. Poleg udeležbe in odgovornosti republik pri določanju in izvajanju politike na tem področju se določa pravica republik in avtonomnih pokrajin, da dajejo soglasje za mednarodne pogodbe, ki zahtevajo izdajo novih ali pa spremembo obstoječih republiških in pokrajinskih zakonov ali iz katerih izhajajo obveznosti ene ali več republik. Predloženi ustavni amandmaji prav tako natančneje določajo vlogo republik in avtonomnih pokrajin, občin in delovnih organizacij na področju narodne obrambe. (Se nadaljuje)

Poslovanje ZZA v letu 1970

Prodajo storitev in izdelkov ZZA smo v letu 1970 povečali za 44,6% in presegli planirano vrednost prodaje za 13,5%.

Celotni dohodek smo povečali v primerjavi s planom za 34,4% in je dosegel približno 100 milijonov din.

Za dosego celotnega dohodka smo porabili 65,4% sredstev celotnega dohodka, kar je za 7% več od plana.

Doseženi dohodek cca. 35 milijonov din je za 1,7% večji od dohodka v letu 1969 in za 11,3% večji od planiranega. V primerjavi z letom 1969, ko se je dohodek povečal za 16,5% oziroma za 19%, je povečanje v letu 1970 minimalno glede na močno povečanje vrednostnega obsega dela, izražene v celotnem dohodku.

Doseženi dohodek se je na podlagi instrumentov gospodarskega plana in določil pravilnika o delitvi dohodka razdelili v % napram planu takole:

1. Pogodbene obveznosti	117,0 %
2. Zakonske obveznosti	87,8 %
3. Osebnih dohodki	103,3 %
4. Skladi	148,9 %
4. a) obvezni rezervni sklad	138,7 %
poslovni sklad	130,0 %
c) sklad skupne porabe	125,0 %

Iz navedenih podatkov je mogoče nedvoumno sklepati o skrbnem razpolaganju z doseženim dohodkom, saj se je namenil znatno večji del za sklade, kot je bilo planirano.

Vprašanje kadrov nam daje v preteklem letu naslednjo sliko:

Redno je bilo zaposlenih povprečno 793 sodelavcev in to:

534 izdelavnih delavcev in 259 režijskih delavcev.

V celoti smo torej komaj dosegli število sodelavcev, ki jih je predvidel že plan za leto 1969, pri tem pa je razmerje med režijskimi in izdelavnimi delavci zelo neugodno, saj imamo na 2 izdelavna zaposlenega po 1 režijca. K temu v precejšnji meri prispeva izredna razdrobljenost enot oziroma oddelkov s primernim številom vodstvenega in administrativnega kadra, o čemer bi morali temeljito razmisliti!

Kvalifikacijska struktura zaposlenih še vedno ne ustreza zahtevanim kvalifikacijam. Čeprav smo z razpisi večkrat vabili strokovnjake, da se vključijo v delo na zavodu, nanje ni bilo pravega odziva in pri izmenjavi kadrov smo pridobili večinoma nižje kvalificirane delavce.

Podatek, da le 73% delovnih mest, za katera je zahtevana visoka ali višja izobrazba zasedajo delavci z ustreznim formalno kvalifikacijo, vsekakor ni razveseljiv. Res je sicer, da formalna kvalifikacija ne more biti edini kriterij za presojo ali je neko

delovno mesto pravilno zasledeno ali ne.

Ne glede na vse to pa kvalifikacijska struktura zaposlenih ni povsem prilagojena zahtevnosti dela, ki je bistvo Zavodovega poslovanja, t. j. raziskave in razvojno delo. Pomanjkanje sodelavcev z visoko izobrazbo bomo v nekaj letih le deloma lahko pokrili s sedanjimi študenti. Precej več pa bi morali storiti za dopolnilno izobraževanje zaposlenih, kjer doslej nimamo zadovoljivih uspehov.

Tudi pri izrabi delovnega časa moramo spregovoriti nekaj besed. Primerjava fonda delovnega časa s planiranim oziroma doseženim se ujema z gibanjem števila zaposlenih. Vendar pa smo razpoložljivi delovni čas izkoristili slabše kot v letu 1969. Ne moremo mimo dejstva, da je odpadlo na enega povprečno zaposlenega

v letu 1968 1.148 izdelavnih ur v letu 1969 1.118 izdelavnih ur in v letu 1970 samo še 1.088 izdelavnih ur

medtem, ko je plan za leto 1970 predvideval 1143 izdelavnih ur na zaposlenega. Če pa upoštevamo samo izdelavne delavce, bi morali ti po planu doseči 1647 izdelavnih ur, dejansko pa so jih 1.616. Podatkov za prejšnja leta žal nimamo. Ponovno je treba poudariti, da so izdelavne ure v bistvu zavodov »prodajni artikel« in da pomeni manj opravljenih izdelavnih ur pri enakem oziroma celo večjem številu zaposlenih slabše in dražje poslovanje ter manjšo produktivnost.

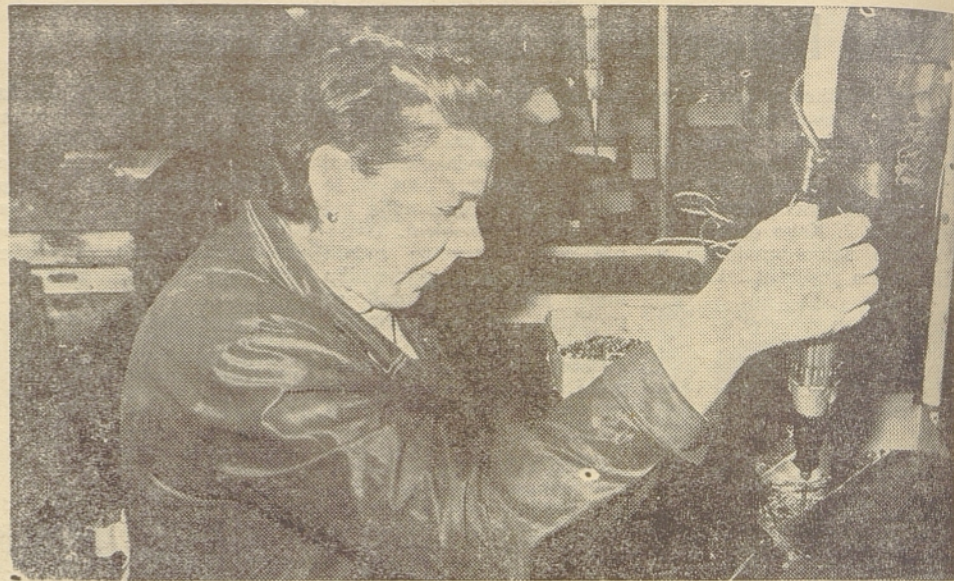
Režijske ure so porasle za 10%, kar je veliko več kot

(Dalje na 6. strani)

Nada Papež

Vse, ki smo te poznali, je pretresla vest, da si tako nenadoma zapustila svoje mesto med nami. Ožji krog znancev je vedel, da si krhka in da tvoje zdravje ni tako trdno, kot je kazal videz, zato je bilo presenečenje ob tej tragični vesti še večje in udarec toliko bolj boleč.

Draga Nada, začela si pri nas kot vajenka in spoznala poleg prijetnih tudi neprijetne strani življenja. Prav ko si pričela urejati tvoje in življenje tvoje družinice si obnemogla. Od leta 1964, ko si se redno zaposlila pri nas, se je krog tvojih prijateljev močno povečal, zato

ANA KRIZAJ je v »Elektromehaniki« zaposlena od leta 1963. Čeprav je slepa, zavzeto dela na sestavljanju mostička za letvo ploščatega releja. Z delom je zadovoljna, težave pa ima s tem, ker je vezana na prevoz na daljšo relacijo

Proizvodnja »Elektromehanike« v marcu

Proizvodnja iz meseca v mesec narašča. To je bilo sicer upoštevano v planu, toda realizacija je plan občutno prekorajčila. V marcu je mesečni načrt presežen za skoraj 21% oziroma za 7.354.984 din. Poprečna dnevna proizvodnja je zopet višja kot v februarju in sicer za skoraj 2%. Poprečna dnevna proizvodnja v prvih treh mesecih je glede na tako močno prekorajčevanje plana visoka in za 44% višja kot v istem obdobju lani.

Pregled izpolnjevanja mesečnega plana za obrate je naslednji:

PROIZVODNJA V MARCHU

DE	Izvrš. %
Rotacijski stroji	136,8
Kinoakustika	156,8
Produkcija	182,4
EMI	143,9
Stevci	110,2
Stikala	122,8
Telefonija	115,2
Mehanizmi	131,4
Merilne naprave	85,2
Skupaj	120,9

DE »Rotacijski stroji« je plan občutno presegla po vrednosti predvsem na račun čiščenja zalog, po asortimanu pa so ostali precej pod planom. DE »Kinoakustika« je plan močno presegla predvsem zaradi realizacije plana za scanatron in pa zaradi proizvodnje zvočnih omaric in ojačevalnih naprav. Pri asortimanu pa so ostali pod planom zaradi nerešenih problemov pri vložku za ventil. DE »Stevci« je plan presegla za 10% zaradi presežka plana pri enofaznih in trifaznih števcih. Plan stikalnih ur so izpolnili tudi po asortimanu, dočim so imeli pri sinhronem motorju izpad zaradi neustrezne kvalitete ležajev, kar jim je povzročilo tudi neizpolnitev plana po asortimanu. DE »Stikala« so plan presegla za približno 23%, kar je posledica zmanjševanja zalog. Po asortimanu pa so plan dosegli z 89% zaradi izpada FID stikal. DE »ATN« je plan po vrednosti presegla, po asortimanu pa so ostali pod planom zaradi manjkajočih kondenzatorjev. DE »Mehanizmi« je plan močno presegla. Vse postavke so po vrednosti presegli razen pri tokovni varovalki, kjer niso imeli materiala in tudi premalo ljudi. Po asortimanu se jim zelo razlikuje plan električnih ur od zahtev IC. DE »Merilne naprave« so

angažirane predvsem v interni realizaciji. Pri eksterni proizvodnji pa niso imeli števecv za telefonske naprave, zato niso dosegli plana.

TRIMESEČNA PROIZVODNJA

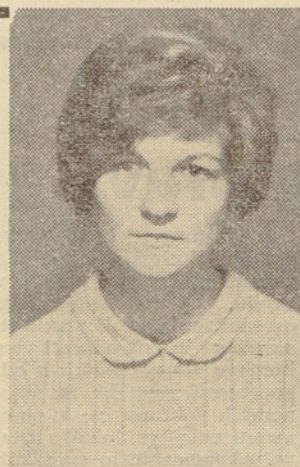
DE	Izvrš. %
Rotacijski stroji	121,6
Kinoakustika	166,1
Produkcija	201,2
EMI	136,0
Stevci	104,9
Stikala	133,3
Telefonija	111,4
Mehanizmi	118,3
Merilne naprave	97,7
Skupaj	117,6

Največ sta v kumulativni presegla plan obrata »Stikala« in EMI. To je predvsem zaradi čiščenja zalog iz lanskega leta. Pod planom pa so zopet »Merilne naprave«, predvsem zaradi nizke realizacije v marcu.

PRIMERJAVA TRIMESEČNE PROIZVODNJE (1970-1971)

DE	Izvrš. %
Rotacijski stroji	190,7
Kinoakustika	90,7
Produkcija	63,0
EMI	131,8
Stevci	135,8
Stikala	160,4
Telefonija	139,6
Mehanizmi	192,2
Merilne naprave	77,4
Orodjarna	109,0
Vzdrževanje	102,4
Druge storitve	111,3
Skupaj	139,0

Primerjava je delana na podlagi stalnih planskih cen, kar pa glede na zastarelost cen oziroma na spremembo asortimana proizvodnje, ne daje prave slike, odnosno ne kaže več pravega fizičnega povečanja proizvodnje

pa je izguba, ki nas je s tvojo prerano smrtjo prizadela, toliko večja. Ostala nam boš zgled in spominjali se te bomo kot vzorne tovarišice in prijateljice.

Prijatelji in sodelavci iz Iskrine tovarne »NAPRAVE« Ljubljana

Od zadruga do podjetja

Slovesna otvoritev novega obrata — 27. aprila

OB 25-LETNICI KOVINARSTVA SELŠKE DOLINE

Dne 27. aprila 1946 je bila v Železnikih ustanovna skupščina produktivne zadruge kovinarjev imenovane NIKO. Ustanovno listino je podpisalo 15 zadržnikov, ki so sprejeli pravila, izvolili upravni in nadzorni odbor ter izbrali Nika Zumra za predsednika. V proizvodnem programu so se odločili za pisarniški pribor.

Ta ustanovitev je vzeta kot začetek kovinarstva v Selški dolini, ki zato letos slavi četrto stoletja obstoja. To kovinarstvo je nekako nadaljevanje železarstva, v katerem imajo Železniki že večstoletno tradicijo, ki sega prav v konec srednjega veka. Ko je leta 1909 ugasnil zadnji ogenj v vigenjcu, je bilo konec nekaj tako razvite in slove-

če železarske obrti. Mnoge je ta kriza pognala s trebuhom za kruhom, v Železnikih pa je zavladala revščina.

Po osvoboditvi razmere niso bile nič boljše. Železnikarjem so ponujali delo na Jesenicah, v Kranju, Skofjji Loki in drugod. Toda ljudje so hoteli ostati doma in znova obuditi železarsko tradicijo. Sprejeli so pobudo Nika Zumra, ki je imel manjši kovaški in ključavničarski obrat ter se mu pridružili.

Ponovno obdobje je nudilo malo možnosti za hitrejšo krepitev materialne osnove. Prizadevanje združnikov s prostovoljnimi delom in nenehnimi vlaganji pa je združgo tako razvilo, da se je leta 1954 preimenovala v tovarno kovinskih in elektromehanskih izdelkov, obdržala pa ime NIKO. Tudi tradicija delavca — kovinarja je hitro prerasla začetno obrtniško dejavnost in osvojila nove metode sodobne tehnologije.

NOVA TOVARNA

Ker so prostori stare delavnice in kasneje preurejenega hleva postali pretesni, so leta 1958 zgradili novo tovarniško poslopje. Proizvodni program, v katerem so bili najprej risalni žeblički in sponke, je bil postopoma dopolnjen z drugimi pisarniški pripomočki (luknjači, šestila, mehanizmi za registratorje), analitskimi tehtnicami, laboratorijskimi napravami (centrifuge, mešalniki) ter magnetnimi vžigalniki in elektromotorčki.

V novo tovarniško poslopje so preselili obrat za fino in elektromehaniko, v starih prostorih pa je ostala proizvodnja pisarniških potrebščin. Iz obsežnega programa so izločili tehtnice in to dejavnost razvili v novo samostojno podjetje TEHTNICA, šestila pa je prevzelo podjetje KLADIVAR v Zireh. V novem obratu so se vse bolj usmerjali v velikoserijsko proizvodnjo elektromotorčkov.

PRIPOJITEV K ISKRI

Leta 1962 se je NIKO pripojil k ISKRI in spremenil naziv v Iskra-tovarna elektromotorjev, Železniki. Leto dni kasneje se je stari obrat za pisarniške pripomočke odcepil od ISKRE in pričel poslovati kot samostojno podjetje pod imenom NIKO. Tako so iz prvotne produktivne zadruge s 15 člani v Železnikih zrasla tri podjetja, ki danes zaposlujejo okoli 1000 ljudi (Iskra 650).

ISKRA — TOVARNA ELEKTROMOTORJEV ŽELEZNIKI

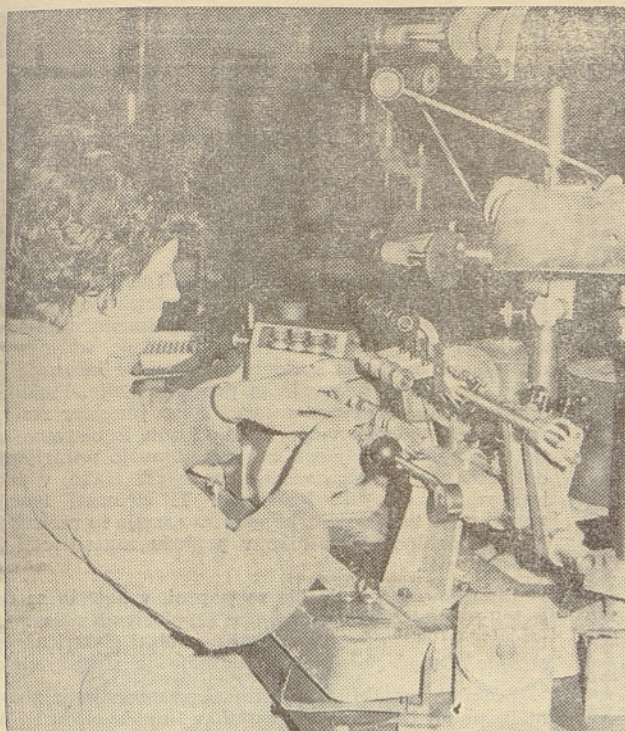
Najvažnejši izdelek ISKRE so elektromotorji. Tisto leto,

ko se je NIKO priključil ISKRI, so jih izdelali 214.000, kar je po vrednosti predstavljalo polovico celotne proizvodnje. Že dve leti kasneje se je delež teh izdelkov povišal na 91 odstotkov, njihovo tevililo pa na 463.000. Zaradi velikih naročil kupca iz ZDA so naslednje leto izdelali kar 768.000 elektromotorjev. Zatem je nastopila dveletna kriza zaradi preklica naročil; količina izdelkov se je zmanjšala na 571.000. Položaj se je znova popravil leta 1968, naslednje leto pa so prvič izdelali več kot milijon elektromotorjev. Lani se je ta številka povečala le za 5 odstotkov.

Zelo naglo se v zadnjem času povečuje proizvodnja gospodinjskih aparatov. Na to je precej vplivala omenjena kriza, v kateri se je utrdilo spoznanje, da je za finančni položaj podjetja precej bolj ugodno in zanesljivo, če pospešuje proizvodnjo končnih izdelkov. V NIKU so sicer že izdelovali loščilnike, sesalnike, mešalnike, kaloriferje in ventilatorje, vendar so to kmalu prepustili prilepskemu MIKRONU, zato v letih 1964 in 1965 gospodinjskih aparatov niso izdelovali. Znova so se jih lotili naslednje leto, ko so izdelali prvih 890 električnih nožev. Tem so se nato pridružili kavni mlinčki, mešalniki, aparati za sušenje las, mesoreznice in ventilatorji. Vse to so izdelovali v kooperaciji z italijansko firmo GIRMI. Lani je stekla kooperacija z zahodnonemško firmo BRAUN, letos pa z angleško firmo HOOWER. Lani so izdelali že 237.000 gospodinjskih aparatov, od teh devet desetih v kooperaciji s firmo GIRMI. Delež gospodinjskih aparatov v celotni proizvodnji se je lani povzpela na 41 odstotkov. Pomembnejši izdelek so še sirene, ki jih izdelujejo že več kot deset let. Do konca leta 1966 so jih prodajali le doma, odtlej pa skoraj vse izvozijo v ZDA. Lani so jih izdelali 52.000, kar je po vrednosti 5 odstotkov celotne proizvodnje.

27. APRILA — SLOVESNA OTVORITEV NOVEGA OBRATA

Ker so ob tako naglem povečanju obsega proizvodnje stari prostori postali pretesni, so predlanskim začeli graditi novo tovarniško poslopje v podaljšku sedanjega s površino 3000 kvadratnih metrov. Namenjeno je proizvodnji elektromotorčkov in nekaterih sestavnih delov, montaža gospodinjskih aparatov pa bo ostala v starih prostorih. Novi obrat, v katerem je delo v glavnem že steklo, bodo slovesno odprli 27. aprila, na dan petindvajsete obletnice kovinarstva.

»ELEKTROMOTORJI« ŽELEZNIKI — Čedalje večja proizvodnja zahteva tudi več delavk, ki pa jih v Selški dolini že primanjkuje. Po zadnjih vesteh bodo ta problem rešili z »uvozom« iz celjskega področja.

Vpliv stroškov na uspeh poslovanja in na osebne dohodke

Nedvomno je osnovni cilj vsakega podjetja oz. tovarne doseči čim večji ostanek dohodka. Vodstva podjetij si stalno belijo glave, kako organizirati podjetje in poslovni proces, da si s tem zagotovijo osnovne pogoje optimalnega gospodarjenja.

Stroški imajo pri tem odločilen pomen, saj so glavna odbitna postavka od celotnega ustvarjenega dohodka. Od višine stroškov je odvisno kolikšen je ostanek dohodka in posredno tudi višine oseb-

nega dohodka vsakega posameznega delavca.

Na višino stroškov vplivajo notranji faktorji v podjetju in zunanji faktorji. Med notranje pogoje bi lahko šteli: gospodarjenje s sredstvi, organizacije dela in poslovanja, primerna izbira proizvodnega programa ter učinkovitost dela strokovnih služb in neposrednih proizvajalcev. Zunanji faktorji so predvsem: cene, ki vplivajo na ponudbo in povpraševanje, položaj stroke na trgu, instrumenti

sekundarne delitve dohodka (obresti, davek ipd.) in položaj podjetja na trgu (npr. monopolni). Tržišče ne priznava vedno vseh stroškov, ki so bili vloženi v določen izdelek, ali drugače povedano tržne cene niso skladne z družbeno potrebnim delom. Trg priznava le cene (stroške) poprečnih proizvajalcev in ne najvišjih. To pomeni, da bo moralo podjetje z visokimi vloženi stroški v svoje izdelke, prodajati pod lastno ceno in bo tako poslovalo z izgubo. Zato je namreč odločilnega pomena za podjetje, proizvajati z najnižjimi stroški.

Stroški so v splošnem produkt cen in količin vseh materialov in uslug določenega izdelka oz. celotne proizvodnje; kar pomeni, da je višina stroškov odvisna od cen in količin vseh elementov poslovnega procesa (delovna sredstva, delovna sila, predmeti dela). Pravilno vsklajeni elementi poslovnega procesa omogočajo, pri določeni velikosti podjetja in proizvodnega programa, doseganje minimalnih stroškov. Prav tu je eno izmed osnovnih težišč, ki vpliva na uspeh podjetja in prav temu mora vodstvo podjetja stalno posvečati pozornost in elemente racionalno vsklajevati. Naloga ni vedno lahka, saj nastajajo primeri, ko posamezni elementi (obrti, stroji, delovna mesta idr.) niso polno zaposleni, oz. kapacitete niso racionalno izkoriščene. Vzroki so zato zelo različni, predvsem prodajne možnosti, kot

(Dalje na 7. strani)

ISKRA — center za avtomatsko obdelavo podatkov LJUBLJANA razpisuje

prosta delovna mesta za:

1. 2 ORGANIZATORJA sistemske avtomatske obdelave podatkov
2. 2 OPERATERJA na luknjačih in verificirkah

POGOJI:

pod 1.: VS šolska izobrazba ekonomske ali strojne smeri, znanje vsaj enega svetovnega jezika in nekajletno prakso v proizvodnji. Zaželeno so konkretne izkušnje v zvezi s sodobnimi metodami krmiljenja in obračuna proizvodnje.

NUDIMO:

- samostojno kreativno delo na sistemskih rešitvah integrirane obdelave poslovnih podatkov;
- strokovno izpopolnjevanje za aplikativne rešitve na računalniškem sistemu CDC 6400 izredne zmogljivosti;
- ugodne finančne pogoje;

pod 2.: dokončana osemletka in vsaj eno do dve leti prakse na luknjačih in verificirkah. Vse kandidate prosimo, da pošljejo svoje ponudbe na naslov:

ISKRA — CENTER ZA AVTOMATSKO OBDELAVO PODATKOV 61001 LJUBLJANA, Trg prekomorskih brigad 2/I.

Proizvodnja v marcu 1971

Sifra	ORGANIZACIJA	IZPOLNITEV v 000 din			ODNOSI v %		
		I-III. 1970	I-III. 1971	Mesečna r.	Odnos do plana	Odnos do pl. trim.	4:3
1	2	3	4	5	6	7	8
30	ELEKTROMECHANIKA	79.471	104.944	38.284	118,5	115,6	132,1
40	ELEMENTI	45.716	34.261	12.865	88,7	84,7	74,9
50	AVTOMATIKA	24.277	26.839	11.119	105,0	84,6	110,6
59	SPREJEMNIKI	13.266	21.667	7.497	100,2	108,5	163,3
60	APARATI	22.249	33.645	12.540	110,1	99,0	151,2
70	AVTOELEKTRIKA	46.053	52.516	16.316	88,0	107,3	114,0
71	ELEKTROMOTORJI	10.776	14.405	4.874	85,2	97,4	133,7
72	NAPRAVE	5.184	7.402	2.926	111,9	103,4	142,8
73	ELEKTRONIKA	4.430	3.279	1.118	62,7	85,6	74,0
74	KONDEZATORJI	15.861	19.030	7.447	100,4	93,2	120,0
75	INSTRUMENTI	7.837	8.826	3.224	85,1	94,8	112,6
76	POLPREVODNIKI	5.085	4.947	1.767	52,4	52,7	97,3
77	USMERNIKI	4.565	6.422	2.341	106,4	97,3	140,7
97	ORODJARNA	1.817	1.848	717	113,3	97,3	101,7
SKUPAJ TOVARNE		286.587	340.031	123.035	100,6	100,2	118,6
11	ZZA	22.639	15.422	6.257	104,3	93,5	68,1
20	COMMERCE — proiz. dej.	5.873	11.037	4.164	109,2	103,4	187,9
20	COMMERCE — inženir.	32.948	42.833	16.989	104,8	94,4	130,0
98	CAOP	488	680	250	100,0	90,7	139,3
SKUPAJ ORGAN.		61.948	69.972	27.660	105,3	95,5	113,0
ZDRUŽENO PODJETJE		348.535	410.003	150.695	101,4	99,4	117,6

Poslovanje ZZA za leto 1970

(Nadaljevanje s 4. strani)

bi lahko pričakovali. Zanimivo pri tem je, da so najslabši rezultat dosegli v delavnicah, ki so dosegle le 1.278 izdelanih ur na zaposlenega. Imajo pa skoraj 1/4 vseh razpoložljivih ur evidentiranih kot režijskih. Razloge za to bi lahko ugotovili le s posebno analizo. Domnevamo pa, da je v delavnicah več zastoj zaradi vzdrževanja že dotrajane opreme.

Ne moremo tudi mimo nedokončanih nalog, saj so se v letu 1970 zaradi njih vezave sredstev stalno povečevale in to za 15 %, kar je istočasno tudi rekord vezave nedokončanih nalog v zadnjih štirih letih.

Poudariti moramo tudi tole:

V poslovnem procesu so obratovalna sredstva oziroma boljše zadostna količina obratovalnih sredstev tisti faktor, od katerega je v precejšnji meri odvisna uspešnost ali neuspešnost poslovanja.

Medtem, ko smo obseg poslovanja, merjen z doseženim celotnim dohodkom, povečali za 27,6 %, smo za to poslovanje uporabili za 22,8 % več obratovalnih sredstev.

Pri tem se je delež lastnih virov sredstev povečal za 18 %, delež drugih virov pa za 26,5 %. Povečano vezavo obratovalnih sredstev smo torej krili pretežno iz tujih virov (predvsem dolgoročna in kratkoročna posojila).

V delež lastnih sredstev so pri tem všteta tudi posojila iz drugih skladov (rezervni sklad, znanstveni sklad,

sklad skupne porabe) ter denarna sredstva osnovnih sredstev. Ta sredstva, ki predstavljajo skoraj polovico lastnih virov obratovalnih sredstev, smo bili odtegnili njihovem prvotnemu namenu, da smo vsaj deloma lahko krili povečane potrebe po obratovalnih sredstvih. To pa pomeni, da nismo mogli obnavljati dotrajanih osnovnih sredstev, financirati raziskovalnih nalog ter širiti stanovanjskega sklada v tolikšnem obsegu, kot bi sicer to lahko storili. Poslovni sklad, v katerega vsako leto vlagamo precejšnja sredstva pa moramo istočasno uporabljati za kritje izgub pri prodaji nekurantnega materiala in odpisu neuspešnih nalog. Vsa ta dejstva nam nazorno prikazujejo problem naše likvidnosti.

Pred kratkim se je poslovil Andrej Penček zaposlen v GPP obrata ATN v kranjski tovarni. Lepa darila ga bodo prav gotovo še dolgo spominjala na sodelavce, prijatelje in znance, ki so mu ob slovesu zaželeli čimveč zdravja in zadovoljstva v zasluženem pokoju

KRATKE VESTI

FLUIDIKS TEHNIKA

Na simpoziju o najnovejših napravah za mazanje na Bledu so razpravljali o sistemu, ki je pomembna novost na tem področju. Gre amreč za fluidski sistem, ki sicer ni povsem nov, ker ga že uporabljajo v ZDA in SSSR; za druge dežele pa je noviteta, ki jo bo potrebno šele uvesti.

Pod fluidikom je treba razumeti tehniko vseh krogov upravljanja in vodenja, pri katerih se vgradijo stični elementi, ki delujejo na bazi dinamičnega kroženja. Ti elementi lahko rešujejo naloge vodenja in upravljanja tako, da sprejemajo tehnične informacije, jih spreminjajo, seštevajo in pošiljajo dalje. Fluidiksi omogočajo več načinov vezave, ki so jih sicer realizirali na elektronski način. Pri fluidikih je bistveno to, da se proces upravljanja izvaja s pomočjo upravljanja določenega tokovnega medija, ponavadi zraka, v tako imenovanih »fluidiks-elementih«. Ti elementi tvorijo temelj nove tehnologije, ki se hitro razvija in prekašajo konvencionalno elektroniko v pogledu zanesljivosti in enostavnosti.

Uporabnostno področje so pogoni, v katerih so dosedaj zaradi lahke vnetljivosti in eksplozivnih plinov ter tekočih ali trdnih goriv morali uporabiti električne postrojbe. Drugo pomembno področje je strojegradnja.

Dosedaj uporabljana pnevmatična upravljanja z normalnimi pritiski bodo zamenjali s fluidiks-elementi, ki so po velikosti manjši in porabijo manj komprimiranega zraka, medtem ko bodo ohranili pnevmatične delovne elemente.

MI-

TRI MILIJONE IDEJ

V ZDA so leta 1967 prijavili okrog 64.000 izumov, Jugoslavija pa je imela v istem letu 881 izumov. Čeprav so ZDA po številu prebivalstva približno desetkrat večje od Jugoslavije, je ogromna prednost ZDA več kot očitna. Seveda pa se v ZDA ne opirajo samo na znanstvene inštitute, raziskovalne organizacije v podjetjih, posamezne raziskovalce, izumitelje, novatorje in racionalizatorje, marveč načrtno razvijajo tudi zelo množične izumiteljske pobude. V ZDA imajo že dolgo posebno organizacijo NASH, ki bi ji po naše lahko rekli racionalno združenje za sugestivne ideje. Samo v letu 1968 je ta organizacija dobila približno tri milijone idej in pobud, ki jih je dalo okrog 700.000 ljudi. In če smo že pri ZDA, naj še omenimo, da so v tej deželi že leta 1790 osnovali prvi patentni urad, leta 1910 pa so v ZDA že zabeležili milijon patentiranih izumov. Vsekakor številke, nad katerimi bi se lahko tudi pri nas resneje zamislili.

ISKRA COMMERCE LJUBLJANA, Kotnikova 6 sprejme

v redno delovno razmerje več novih sodelavcev na naslednja delovna mesta:

DIPLOMIANEGA PRAVNIKA

za sestavljanje in sklepanje pogodb v zunanji in notranji trgovini

- aktivno znanje angleškega, nemškega ali francoskega jezika
- zaželena praksa
- odslužen vojaški rok

KADROVIKA

za dela na področju kadrovanja

- končana filozofska fakulteta — smer industrijska psihologija ali višja šola za organizacijo dela
- zaželena praksa
- odslužen vojaški rok

INOKORESPONDENTA

za dela na področju izvoza

- končana upravno administrativna šola
- znanje nemškega oz. angleškega jezika
- aktivno znanje strojepisja

INOKORESPONDENTA

za dela v našem predstavništvu v Stuttgartu

- končana ESS oz. upravno administrativna šola
- aktivno znanje nemškega jezika
- znanje strojepisja

Osebnih dohodkov v naši organizaciji določa pravilnik o delitvi osebnih dohodkov. Cenjene ponudbe prosimo pošljite na naslov: ISKRA COMMERCE, Ljubljana, Kadrovska služba, Masarykova 15.

Vpliv stroškov na uspeh poslovanja in na osebne dohodke

(Nadaljevanje s 5. strani) tudi nabavne idr. Odločilno vlogo imajo delovna sredstva (stroji, naprave...), ker predstavljajo stalne stroške podjetja ne glede na to ali se uporabljajo ali ne. Neizkoriščanje delovnih sredstev vodi k spremembi razmerja elementov poslovnega procesa in dalje do spremembe ravni proizvodnih stroškov. Stopnja zaposlitve vpliva na skupne stroške, ki se spreminjajo z obsegom proizvodnje (variabilni), delno pa ostanejo nespremenjeni (fiksni). Poznavanje razmerja med stroški in obsegom zaposlitve je zelo pomembno za poslovne odločitve. Če se poveča obseg poslovanja, se povečajo tudi stroški, toda samo variabilni, dočim ostanejo fiksni nespremenjeni. To pomeni, da se znižajo stroški proizvodnje, oz. izdelkov, in da je za znižanje skupnih stroškov zelo pomemben tudi obseg proizvodnje. Za podjetje je torej zelo važno, da pozna svoje fiksne stroške in da prilagaja obseg proizvodnje mejnim stroškom. Taka proizvodna politika omogoča elastično prilagajanje prodajnih cen izdelkov. Seveda mora upoštevati tudi modernizacijo proizvodnih naprav, kot tudi specializacijo in avtomatizacijo. Le višja produktivnost in znižanje poslovnih stroškov, predstavljajo lahko realno osnovo za boljši uspeh

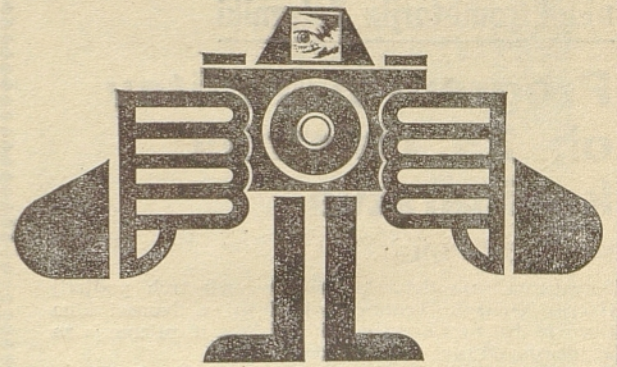
poslovanja podjetja ter stabilizacijo gospodarstva.

No in kakšno je stanje v naših tovarnah oz. podjetjih? Značilen je pojav, da se vse premalo razmišlja, kako gospodariti v podjetju. Dobički, ki se lahko dosegajo na spekulativni način, usmerjajo njihovo miselnost v iskanje, kje bi lahko izkoristili hibe instrumentov. Vodstva podjetij relativno dobro poznajo principe dobrega gospodarjenja in jih tudi uvajajo v svoje poslovanje. Brez dvoma pa slehernemu manjka teoretičnega znanja, kot praktičnih izkušenj, saj ritem razvoja zahteva neprestano izpopolnjevanje. Moderna delovna sredstva si podjetja nabavijo, tudi kadre si pridobijo, toda prav kadri so najbolj delikaten faktor poslovnega procesa, ki so nenadomestljivi. Delovna mesta morajo zasedati primerno izobraženi kadri. Toda v praksi ni vedno tako in razlogi so zelo različni. Neustrezno in nestrokovno zasedena delovna mesta povzročajo velike težave v poslovnem procesu, ki se v končni fazi krona z neuspehom kolektiva. Pri tem ni važno le to, da npr. ekonomist zaseda ustrezno nazivno delovno mesto, ki je sistemizirano v tovarni ali obratu in prav tako tudi tehnik, temveč je pomembno vprašanje ali je delovno mesto prav sistemizirano, t. j. ali je

predvidena prava izobrazba. Vedno to področje dela v tovarnah ni najbolj urejeno. In tako so tu vzroki, ki vodijo do naraščanja stroškov. Vse preveč se že kažejo mojstrska in tudi tehnokratska gledanja ter odklanjanje strokovnih kadrov ekonomskega profila, čeprav so le-ti še kako potrebni podjetju in tudi obratom oz. enotam.

Povsem napak ravnajo tudi vodstva podjetij, ki smatrajo, da neposredni proizvajalci ne morejo bistveno vplivati na znižanje stroškov. S podatki o stroških, ki jih zbirajo ustrezne službe, je treba seznanjati kolektiv, predvsem s tistimi vrstami na katere lahko kolektiv vpliva. Z nazorno prikazanimi stroški kolektivu se dosega večja zainteresiranost za gospodarjenje ter vzbuja zavest in odgovornost. Vsak član kolektiva mora imeti predstavo o tem kaj stroški so, kako nastajajo, koliko stanejo posamezni stroji, naprave, material in usluge, kaj je amortizacija, s kakšnimi stroški delajo posamezne delovne enote idr. Odločilnega pomena je pri tem, da vodstveni delavci z dobrim zgledom vzgojno vplivajo in s tem ustvarjajo ugodno razpoloženje. Informiranost kolektiva ima lahko pomemben delež pri znižanju stroškov oz. gospodarjenju, ki mora biti stalno. Občasne akcije za znižanje stroškov imajo sicer trenutni učinek, prav gotovo pa niso kazalec dobrega gospodarjenja. Informacije morajo biti sestavljene v taki obliki, da so za oko privlačne, s kratko in jedrnato vsebino, ker jih le tako člani kolektiva radi čitajo.

Vpliv stroškov na dohodek je torej očiten. Zavedati se je treba, da znižanje stroškov v enem obratu ne sme povzročiti zvišanja istih v drugem obratu oz. enoti podjetja. Vsakdo si mora biti na jasnem, da je in mora biti enoten skupni cilj podjetja. Od celotnega dohodka podjetja je torej odvisen osebni dohodek vsakega posameznika.
Leban

Slika je vredna več kot tisoč besed

Letos praznujemo petinavajset let obstoja našega podjetja. Četrto stoletje Iskre. Koliko se je v tem času zgodilo. Bili smo priče veselih dogodkov, poslovnih uspehov, razočaranj, novih odkritij in še in še. Marsičesa se še živo spominjamo, marsikaj smo pozabili. Da, pozabili, ker se nam včasih enostavno ni zdelo vredno zabeležiti kak navidezno še tako »nedolžen« dogodek, bodisi fotografsko ali drugače.

Pa poizkusimo to sedaj. Ob naši obletnici se nam je rodila misel, da do konca leta zbiramo fotografije, črno-bele in barvne, ki bi se nanašale na našo dejavnost. Prikažite našega sodelavca, naše izdelke v proizvodnji in uporabi, naše delovno okolje, skratka vse, kar ima zveze z Iskro, čeprav neposredno. Sprejemamo vse, samo izvirno in duhovito mora biti. Lahko je to napr. delavec, ki uporablja iskrično električno orodje visoko na neki novi zgradbi ali pristanišču, lahko je to gospodinja, ki uporablja nek gospodinjski aparat Iskre, ali pa otrok, ki telefonira z Iskrinim telefonom.

Morda ste podobne posnetke že kdaj napravili? Tem boljše. Pošljite jih. Amaterji ali profesionalci, meje ni. Uspela in odkupljena dela bomo široko uporabljali. Vsako leto nastopa ZP Iskra na številnih mednarodnih komercialnih sejmi in tehničnih razstavah, kjer takšnih fotografskih prikazov nikoli ni dovolj. Imamo številne trgovine, kjer bi taka dela lahko s pridom uporabljali za dekoracijo notranjosti in izložbenih oken. Tudi v naše komercialno-tehnične publikacije bi lahko uspešno poživljali s takimi ilustracijami. Kot že rečeno, tudi na dokumentacijsko vrednost ne smemo pozabiti. Fotografije bomo sprejemali do 31. 11. t. l. in jih bo ob začetku decembra letos ocenjevala strokovna komisija.

Slike naj bodo nekaširane, vendar pa tehnično obdelane in v formatu 18 x 24 cm ali večje. Neodkupljene oz. nenagrajene posnetke bomo avtorjem vrnili do 15. jan. 1972. Slikam priložite tudi ustrezen negativ. Slike pošljite zaščitene in priporočeno. Podrobnosti bomo še objavljali na tem mestu.

Dela bomo seveda nagrajevali in sicer po duhovitosti in po dokumentarni ter umetniški vrednosti.

Nagrada za najbolj uspeli posnetek 2.000,00 N din
Druga do 4. nagrada po 1.000,00 N din
Peta do petnajsta nagrada po 500,00 N din

Fotografije oddajte na naslov: Iskra Commerce, sektor marketing, Ljubljana, Linhartova 8a.

Modernizacija ne pomeni brezposelnosti

Strokovnjaki neke svetovne »consulting« (svetodavne) družbe so dejali v svojih priporočilih gospodarstvenikom in politikom glede načina, kako čimprej odpraviti organizacijsko in tehnološko zaostalost, naslednje: čimprej prenehajte govoriti o modernizaciji gospodarstva kot o nekem političnem cilju!

Strokovnjaki svetovnega slovesa so pojasnili to svoje stališče približno takole: če se lotimo modernizacije kot nekakšnega političnega cilja, potem vlaga podjetje vsak svoj prosti dinar v zamenjavo starih strojev z novimi in v nabavo nove tehnologije. Pri tem pa večkrat ne razmisli o tem, kakšen dobiček naj bi prinesle takšne naložbe. Posledica tega je, da se na novih strojih proizvajajo stari izdelki. Resda hitreje in produktivneje, toda za ta stari sortiment ni novih kupcev. Takšna modernizacija prinaša s seboj namesto dobička — presežek delovne sile, polna skladišča in odplačila kreditov za nove stroje, ki ne zagotavljajo ustreznih dohodkov.

Mednarodni strokovnjaki so pridali še čisto načelno ugotovitev: najprej je treba modernizirati proizvodni program, najti blago in sortiment, ki ga tržišče sprejema, potem šele prideta na vrsto tehnologija in modernizacija kot nekakšna podgradnja za

novi proizvodni program. Povedano s strokovnim jezikom: proizvodni koncept v razvoju (ki temelji na možnostih obstoječe tehnologije in strojev v lastni tovarni) je treba nadomestiti s konceptom marketinga. Izhodišče za marketing pa je kipec, tržišče, tržna privlačnost izdelka. Če se ravnamo po teh načelih, se proizvodnja v moderniziranih podjetjih povečuje: namesto, da bi prišlo do odpuščanja delavcev kot »nadštevilnih«, sprejemajo nove.

Statistični podatki

ki jih je zbral Zavod za raziskovanje tržišča v Beogradu za preteklo leto, potrjujejo »diagnozo« mednarodnih svetovalcev. Industrija in večji del ostalega gospodarstva dejansko vlaga čedalje več razpoložljivih sredstev v modernizacijo, ker je pač takšna »klima«. Toda statistika ne spremlja v zadostni meri rezultate teh naložb, ker o njih

(Dalje na 8. strani)

Izvečki iz sklepov samoupravnih organov

ELEKTROMEHANIKA

SKLEPI 22. SEJE POSLOVNEGA ODBORA TOVARNE (9. aprila 1971)

● Poslovni odbor je sprejel na znanje poročilo o izpolnitvi plana proizvodnje v marcu letos, po katerem je bil plan tovarne dosežen s 120,9%.

● Poslovni odbor je obravnaval poročilo tehniških služb o doseganju norm in o izpolnjevanju programa, ki ga je bil PO sprejel na svoji seji dne 6. 11. 1970.

a) V letu 1970 je bilo prečno doseganje norm za vso tovarno 136%. Dogovorjeni nivo 130% poprečnega doseganja norm se je dvignil v letu 1969 na 132,5%, v letu 1970 pa na 136%.

b) Pri pregledu izpolnjevanja programa je poslovni odbor ugotovil, da večina nalog ni izpolnjenih, ker tehniške službe nimajo ustreznih kadrov. Poslovni odbor vztraja, da se naloge iz programa morajo izpolniti in ponovno naroča kadrovske službi, da izpolni sklep PO in zagotovi tehničnim službam ustrezne

kadre. Ker so nekateri roki že zamujeni, naj jih tehniške službe določijo nanovo.

Poslovni odbor je bil seznanjen s poročilom organizacijske službe o uvajanju avtomatske obdelave podatkov s tekočim in perspektivnim delom računskega centra, prav tako pa tudi s težavami, ki se pojavljajo pri osvajanju posameznih stopenj obdelave podatkov. PO je ugotovil, da se večina problemov pojavlja zaradi netočnosti, nezažurnosti in poslovne nediscipline. Za odpravo problemov je PO sprejel zahtevne sklepe.

»Elektromotorji« Železniki

Program prireditev ob 25. obletnici kovinarstva

SOBOTA, 24. 4. 1971

Slavnostna seja delavskih svetov vseh treh podjetij (Iskra, NIKO in Tehtnica) ob 10. uri v dvorani kina Obzorje. Na njej bodo podelili plakete in priznanja za 20, oziroma 15 let vestnega dela. Dramska predstava »Kolesa teme« ob 20. uri v kino dvorani.

NEDELJA, 25. 4. 1971

Promenadni koncert godbe na pihala ob 11. uri na Trgu v Železnikih.

Mladinska prireditev pod naslovom »Moj domači kraj« ob 16. uri v dvorani kina. Pred prireditvijo bo razglasil rezultatov športnih tekmovanj in podelitev pokalov posameznikom in ekipam.

Ob 20. uri ponovitev predstave »Kolesa teme«.

PONEDELJEK, 26. 4. 1971

Prireditev pod naslovom »Večer ob plavžu« ob 20. uri. Povorka z baklado od Iskre do plavža, v kateri sodeluje godba na pihala. Prireditev bo v obliki recitala. Celotni program bo potekal v znamenju zgodovine Železnikov. Z vezano besedo bo prikazana zgodovina, vmes pa bodo z recitacijami ali skeči predstavljena posamezna obdobja (začetek železarstva, kovaštvo, prenehanje kovaštva, prva svetovna vojna, druga svetovna vojna). Če bo vreme ugodno, bo tudi zabavni del prireditve.

TOREK, 27. 4. 1971

Osrednja proslava ter zaključek prireditev in otvoritev novih proizvodnih prostorov Iskre ob 10. uri. Ob tej priložnosti bodo podeljena odlikovanja predsednika republike ustanoviteljem zadruga.

Ob 13. uri piknik pred plavžem.

Končano sindikalno šahovsko prvenstvo Ljubljane

V prejšnjih številkah našega glasila smo na kratko spremljali letošnje sindikalno moštveno šahovsko tekmovanje Ljubljane, v katerem je letos v III. ligi sodelovala iz Iskre samo ekipa šahistov iz tovarne »Aparati«. To prvenstvo je zdaj končano in v zadnjem kolu so šahisti tovarne električnih aparatov izgubili srečanje z najmočnejšo ekipo »Pavel Morgan« z rezultatom 4 in pol : 1 in pol točkami. V končnem vrstnem redu se je ta naša ekipa v III. jakostni ligi uvrstila na 6. mesto s skupno doseženimi 15 in pol točkami.

Letovanje na Rabu

Počitniška skupnost ISKRA sprejema rezervacije za letovanje na Rabu v sodelovanju z Ugostiteljskim podjetjem »IMPERIAL«.

Cena za VII. in VIII. mesec 50 din in 2 din tur. taksa Cena za VI. in IX. mesec 45 din in 2 din tur. taksa

Prenočevanje je v privatnih vilah, sobe so druge kategorije s tekočo vodo in skupnimi sanitarijami. Prehrana je v restavraciji »BANJOL« v neposredni bližini plaže. Vse sobe so v okolici 300 m te restavracije. Kapaciteta je do 100 ležišč.

Kolikor bo dovolj interesentov — vsaj 20 skozi julij in avgust je lahko rezervirati ležišča.

Prijave sprejemamo pogojno do 15. maja 1971.

UPRAVA PS

OBVESTILO

ISKRA — tovarna avtoelektričnih izdelkov Nova Gorica, obvešča vse poslovne partnerje, da tovarna ne bo obratovala zaradi kolektivnega dopusta v času

OD 26. APRILA DO VKLJUČNO 3. MAJA 1971

Uprava

Modernizacija ne pomeni brezposelnosti

(Nadaljevanje s 7. strani)
verjetno ne razmišljajo dovolj niti sami vlagatelji naložb.

Nekaj statističnih paberkov: od 649 anketiranih podjetij jih je imelo 435 razvoj-

ne programe še pred reformo, več kot tretjina pa ne. Po reformi je 418 podjetij spremenilo svojo orientacijo ali pa je odstopilo od dotrdanih programov. Rezultat tega je bil tak, da se je odstotek tistih, ki so imeli točno določeno razvojno pot, zmanjšal na nekaj manj od polovice. V preteklem letu je celo manj od polovice teh podjetij uresničevalo svoje razvojne programe, nad 50 odstotkov jih je izpolnjevalo samo delno, manjše število pa sploh ne.

Odgovor na tak pojav je bil, da tržišče ni zadostno preučeno, da za programe ni dovolj sredstev in strokovnih kadrov. Z drugimi besedami, programi so bili izdelani na stari način, brez podatkov o tržišču in položaju podjetij v njem: odstopanja so bila po sili razmer nujna.

Zastavlja se vprašanje: zakaj delamo na tak način in kaj bi bilo potrebno storiti, da se obstoječa praksa spremeni. V tolažbo lahko navedemo, da se v Britaniji šele zadnjih pet ali šest let občuti povečana orientacija na marketing, kajti to delo je zelo kompleksno, uresničevanje pa drago — v finančnem in kadrovskem pogledu. Ravno tako je težko spremeniti mentaliteto ljudi in namesto nazorov, ki je dajal do danes absolutno prednost tehnologiji (pri nas na žalost stari in primitivni), sprejeti stališče, da razvoj kreira nekdo drugi, namreč tržišče.

Skušajmo si razlagati te pojave tako ali drugače, toda podatki gospodarskih zbornic so ob začetku izvajanja reforme odkrili čudno resnico: namreč, da so se v razdobju uvajanja drobnih racionalizacij v podjetjih največkrat ukinjala delovna mesta raziskovalcev tržišča!

Tržišče pa postaja čedalje pomembnejši činitelj in samo tisti, ki je v stanju predvideti obstoječe, še bolj pa bodoče potrebe kupca, lahko opravi smotne naložbe v modernizacijo. Kako doseči ta cilj?

Pomoč, ki jo na tem področju lahko nudi časopis, je omejena samo na načelne ugotovitve, da je treba spremeniti odnos do razvoja in modernizacije. Zadostuje že, da vzbudi nekoga k razmišljanju o jutrišnjem dnevu.

Mi

PRIJAVA ZA LETOVANJE

Priimek in ime .....

Zaposlen v organizaciji ..... kraj .....

Naslov bivališča ..... tel. št. ....

želim letovati v Počitniškem domu .....

..... od ..... do ..... 1971.

Število odraslih oseb ....., število otrok do 10 let .....

V kolikor ne bo možna rezervacija v navedenem domu, želim letovati še v domu .....

Datum prijave: ..... 1971 Podpis prijavitelca: .....

Potrdilo rezervacije za letovanje v Počit. domovih ISKRA

Potrjujemo rezervacijo za tov. ....

iz organiz. tovarne ..... kraj .....

v počitniškem domu ISKRA .....

..... od ..... do .....

..... 1971 v sobi št. .... št. ležišč .....

Potrdilo služi kot napotnica, s katero se prijavitelca izkaže ob prihodu v dom. Obenem mora predložiti potrdilo o vplačani akontaciji.

V kolikor prijavitelca nima obeh potrdil, izdanih od PS ISKRA ga upravnik doma ni dolžan sprejeti.

UPRAVA PSI

ZAHVALA

Ob smrti moje drage mame

ANGELE LOČNISKAR

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem proizvodne delavnice obrata »Merilne naprave v tovarni »Elektromehanika« Kranj za izraze sožalja in denarno pomoč.

Sin Filip z družino

ZAHVALA

Ob prerani izgubi mojega dragega očeta

ANTONA KRALJICA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem na liniji žičnih oblik v obratu ATN za izraze sožalja in finančno pomoč.

Ivanka Gorjup

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra Kranj, industrije za elektromehaniko, telekomunikacije, elektroniko in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Pavel Gantar — Odgovorni urednik: Janez Silc — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Naslov uredništva: ISKRA Kranj, Savska loka 4, telefon 22-221, int. 333 — Tisk in klišej: »ČP Gorenjski tisk« Kranj